

СУЧАСНИЙ СТАН ПРЯМОГО ІНОЗЕМНОГО ІНВЕСТУВАННЯ В УКРАЇНІ

І.І. Писаренко, студент
Науковий керівник: Ю.Ю. Вергелюк, к.е.н., доцент
Університет державної фіскальної служби України

На сучасному етапі свого розвитку наша країна переживає черговий етап економічної кризи через дефіцит власних та фінансових ресурсів. Важливим джерелом інвестицій у розвиток української економіки можуть стати кошти іноземних інвесторів. Проте несприятливий інвестиційний клімат стримують іноземних інвесторів вкладати кошти в економіку нашої країни унаслідок зростання ризиків не тільки неодержання доходів, але й не повернення залучених коштів. Разом з тим, без фінансового впливання досягти економічного зростання майже неможливо.

Дослідження сучасного стану прямого іноземного інвестування присвячено багато наукових праць. В умовах ринкової економіки інвестиційна діяльність стає об'єктом дискусій як теоретиків-науковців, так і практиків. Питаннями аналізу прямого іноземного інвестування досліджували такі вчені, як А.Асаул, М.Вакулич, Р.Гудима, Б.Дадашев, А.Дискіна, В.Осецький, К.Паливода, Р.Попельнюхов, О.Руда, І.Чемерис, О.Шевченко, та інші. Так як економіка нашої країни досить нестабільна, розвиток прямого іноземного інвестування потребує детального вивчення.

Термін «інвестиції» походить від латинського слова «investire», що означає «вкладати». Базисним поняттям інвестиційної діяльності є поняття капітальних вкладень [3]. Інвестиції, як правило, сприяють заходам макроекономічної стабілізації та дозволяють вирішувати соціальні та економічні проблеми трансформаційного періоду. Зниження частки валового нагромадження капіталу означає, що велика частка заощаджуваних у вітчизняній економіці ресурсів не спрямована на цілі нагромадження. Україна належить до тих держав, для яких притаманні саме такі умови, де заощадження повинні покривати дефіцит урядового бюджету, а також від'ємне сальдо торговельного балансу. Взаємодія національних заощаджень і інвестицій набуває специфічних рис: з одного боку, ресурсів національних заощаджень не вистачає на нагромадження основного капіталу, а з іншого значна частка заощаджень не конвертується в інвестиції [2].

Серед іноземних країн, лідерами прямого інвестування в Україну є: Кіпр, Німеччина, Нідерланди, Австрія, Сполучене Королівство, Російська Федерація, США та ін.(таблиця) [1].

Найбільше інвестицій в економіку України за даними табл.1 надходить з Республіки Кіпр, так станом на 31.12.2016 року їх обсяг становив – 427,7 млн. дол. США, а частка у загальному обсязі інвестицій – 21,7 %. Така ситуація пов'язана в першу чергу з тим, що Кіпр є офшорною зоною де діють спеціальні правила оподаткування. Тому ті кошти, які надходять з Республіки Кіпр до України, це ніщо інше як кошти вітчизняних підприємств.

Прямі іноземні інвестиції (акціонерний капітал) із країн світу в економіці України у матеріальні активи у 2016 збільшились на 7795,7 млн.грн. у порівнянні з 2014 роком, але зменшились на 25963,9 млн. грн. у порівнянні з 2015 роком. Інвестиції у нематеріальні активи у 2016 збільшились на 1153,8 млн.грн. у порівнянні з 2014 роком та на 10584,5 млн. грн. у порівнянні з 2015 роком, тобто капітальні інвестиції у нематеріальні активи з кожним роком збільшуються. Частка матеріальних активів капітальних інвестицій у 2016 році – 267728,0 млн. грн. і вона перевищує частку капітальних інвестицій у нематеріальні активи – 10584,5 млн. грн. [1].

Таблиця

Прямі іноземні інвестиції (акціонерний капітал) із країн світу в економіці України у 2016 році

	Надходження прямих іноземних інвестицій у 2016 році (млн.дол. США)	у % до підсумку
Всього з країн ЄС–28	1 972,0	100,0
Кіпр	427,7	21,7
Велика Британія	403,9	20,5
Нідерланди	255,0	12,9
Австрія	249,9	12,7
Італія	209,9	10,6
Угорщина	187,6	9,5
Німеччина	75,2	3,8
Франція	34,1	1,7
Фінляндія	32,5	1,6
Польща	25,8	1,3
Інші країни ЄС	70,4	3,7
Всього в Україні	4 405,8	x

Джерело: офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]
Режим доступу до ресурсу: <http://ukrstat.gov.ua/>

Негативні риси прямого інвестування в Україні обумовлені проявом наступних дестабілізуючих факторів.

1. Нестабільність нормативно-правової бази.
2. Непрозорість фондового та приватизаційних процесів.
3. Висока частка тіньового сектора економіки.
4. Неврегульованість корпоративних процесів.
5. Низька купівельна спроможність населення.

Для розвитку інвестиційної діяльності насамперед необхідно: стабілізувати політичну, економічну ситуації у країні; забезпечити правовий захист інвесторам та бізнесу загалом; ліквідувати адміністративний та економічний тиск на бізнес; залучення іноземних інвестицій, отримання іноземних кредитів, створення спільних підприємств з іноземним капіталом за такими напрямками, як розвиток переробної промисловості, агропромислового комплексу; створення ефективних форм і механізмів управління інвестиційною діяльністю.

Таким чином, інвестування у вітчизняні компанії несе певні ризики не лише для інвесторів, а й для української економіки, як споживача такого фінансового ресурсу, як прямі іноземні інвестиції. Такі ризики пов'язані з недостатнім правовим регулюванням механізму залучення іноземних інвестицій до нашої країни. Головними чинниками інвестиційної привабливості України мають стати фінансова та макроекономічна стабільність, зниження рівня інфляції, сприятливе бізнес-середовище, ефективне законодавство і виваженість структурних реформ.

Список використаних джерел

1. Офіційний сайт Державної служби статистики України – [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://ukrstat.gov.ua/>
2. Вакулич М. М. Аналіз методів оцінювання інвестиційного клімату в Україні в умовах сучасної хаотично структурованої економіки / М. М. Вакулич // Бізнес-Інформ. – 2016. – № 1. – С. 85-88.
3. Дадашев Б. А. Теоретико-методологічні засади інвестиційно-інноваційного зростання і розвитку економіки / Б. А. Дадашев // Економіка АПК : міжнар. наук.-вироб. журн. – 2016. – № 8. – С. 68-74.